

GLOSA K VĚCI

V 70. letech minulého století se v Československu oživil mohutnou měrou zájem o sběratelství výplatních otisků, zejména (z pochopitelných důvodů) otisků z území Československa. Toto oživení navázalo na organizované sběratelství ve 30. letech, kdy péčí Jaroslava Lešetického se činila Stolní společnost sběratelů příležitostných razítek a frankotypů. Je zcela jasné a logické, že se většina sběratelů, ale i nově vzniklá sekce otisků výplatních strojů při KPHC SČSF vedená dr. Miroslavem Bouškou, soustředila na jednotlivé časové a územní celky československých výplatních otisků. Tomuto hledisku se podřídil i badatelský a katalogizační cíl. Výsledkem byly katalogy či seznamy nebo databáze, které mapovaly jednotlivé úseky vytvořené v historii Československa - 1. republika, Protektorát Čechy a Morava, zabraná území, 3. republika a 4. republika. Do dneška jsou jednotlivci i skupinky sběratelů vedeni tímto způsobem při sbírání. Ve své době měla tato koncepce jasný a vyhraněný cíl - zmapovat jednotlivé úseky období klasického (1926 - 1946), ale i nového (1946 - 1989). Netříštit přístupy, nerozměňovat informace, postihnout co možná nejvíce typů, podtypů, variant toho či onoho období. Vždyť ta období tvořila uzavřený celek daný politickými a státoprávními důvody. Této koncepce se drželi i zahraniční sběratelé zejména z Německa, USA, Švýcarska, Švédska a Itálie. Konečně tuto koncepci jsme zvolil s přítelem Robertem Di Casolou při zpracování a vydání našich společných katalogů Československa.

Čas poskočil a my jsme o něco starší a zkušenější. Navíc máme z čeho vycházet. Ted nastala doba, aby se začalo uvažovat o scelení jednotlivých období. Bohužel část území patřila pod jinou správu než československou či protektorátní, To bylo v letech 1938 - 1945 a bylo to období říšské orlice, nikoliv větrné růžice. Přesto se dají tyto okolnosti překonat a vytvořit časové a věcné řady otisků, i když se vytvoří časová řada různorodosti. Domnívám se, že to není na škodu. Při průniku do archivů a studiu sběratelství 30. a 40. let jsem narazil na sbírku Richarda Scholzeho z německé části Československa, jinak člena Stolní společnosti. Tento sběratel vytvořil jeden z prvních přehledů tohoto typu . Na jedno místo či na jeden list soustředil otisky československého a říšského vzoru stejného uživatele. A není to špatný přístup.

Před několika dny jsem dostal tři listy ze sbírky českého sběratele Pavla Koťátka, který doplňuje údaji a obrázky otisků ze své sbírky mé seriály o zkratkách, kresbách, zkratkových spojení a reklamních textech různých období. K jedné své zprávě přiložil tři listy ze své sbírky, kde u stejného uživatele (či jeho předchůdců nebo následníků) sestavil přehled otisků z různých časových období a různých státoprávních celků. Dle mého názoru je doba na takové řazení sbírky. Poskočili jsme o jeden level nahoru. Přehledy jsou historicky i poštovně historicky, ale i odborně velmi prospěšné. Bylo by určitě dobré, aby se další badatelství či katalogizování otisků z území Československa touto cestou ubíralo. Vřele ji doporučuji. Klade velké nároky na znlosti sběratelů, a to nejen z oblasti či ze světa výplatních strojů a otisků. Je potřeba si najít cestu do archivů

a přesně určovat uživatele. Někdy to je více než obtížné. Přímá detektivní práce.

Pavel Koťátko mi předložil čtyři listy několika uživatelů s různými dohlédacími poštami (tím i různými domicily uživatelů). Posloupnost otisků se nemusí shodovat.

Pavel Koťátko předložil i údaje ze své sbírky k již otištěným příspěvkům v seriálech("Ve znamení...."). Ty postupně přidávám k existujícím údajům s uvedením zdroje informací.

Jde o sběratelský pokus o třídění. A sběratelství je plné pokusů. Sběratel dodává, že všechny otisky má na celistvostech. To na vysvětlenou, aby nevznikl dojem, že se jedná o výstřižky, které naše sběratelství znehodnocují. Je to zajímavý způsob, přesto si myslím, že řada otisků by měla být sestavena či tříděna podle jediného hlediska - poštovně historického, tedy podle jedné pošty, další pošta může být připojena zvlášť.

0065

GEN. REPRÄS. f. d. C.S.R.
IN BRUNN

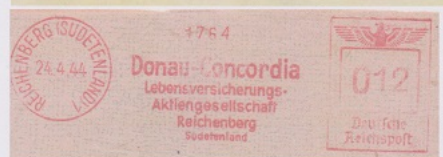
0065

GEN. REPRÄS. f. d. C.S.R.
IN BRUNN

0065

GEN. REPRÄS. f. d. C.S.R.
IN BRUNN

0065

GEN. REPRÄS. f. d. C.S.R.
IN BRUNN

